

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
(протокол № 10 від 18 грудня
2024 р.)

ВВЕДЕНО В ДІЮ
з 18 грудня 2024 (дата)

Ректор

(наказ № 46 від
«18» грудня 2024 р.)

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«ПРО. СПІЛЬНОТИ: БЕЗПЕЧНЕ ТА СПРИЯТЛИВЕ СЕРЕДОВИЩЕ
ДЛЯ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ»
для педагогічних працівників закладів загальної
середньої освіти, заступників директора, практичних
психологів**

Біла Церква – 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма підвищення кваліфікації «ПРО. Спільноти: безпечне та сприятливе середовище для навчання дітей» для педагогічних працівників закладів освіти (далі – Програми) розроблена на основі матеріалів проєкту «Про. Спільноти: безпечне та сприятливе середовище для навчання дітей».

Актуальність розроблення Програми є надзвичайно актуальною, враховуючи сучасні виклики та потреби суспільства.

Освітнє середовище є потужним чинником формування особистості дитини, зокрема її соціального благополуччя. Педагогічні працівники, як безпечні дорослі, в освітньому процесі, відіграють надзвичайно важливу роль у створенні безпечних і сприятливих умов для розвитку учнів. Програма підвищення кваліфікації «ПРО. Спільноти: безпечне та сприятливе середовище для навчання дітей» покликана допомогти педагогам розвинути безпекові навички.

Ця програма надає учасникам знання та інструменти для створення безпечного освітнього простору, в якому кожна дитина відчуває себе захищеною, та цінною. Під час навчання педагоги ознайомляться з сучасними підходами до побудови безпречної спільноти, які сприяють активній взаємодії, співпраці, що, у свою чергу, позитивно впливає на успіхи учнів та їхнє загальне благополуччя.

Програма націлена на створення умов, які дозволяють кожному педагогу не тільки розширити його професійні знання, але й наблизити освітній процес до сучасних стандартів, де безпека, взаєморозуміння та підтримка є основою шкільної спільноти.

Мета програми: спрямована на підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти зі створення безпечного, сприятливого навчального середовища для дітей.

Основними завданнями програми є розвиток навичок педагогів у сфері забезпечення емоційного, психологічного та фізичного комфорту учнів, формування толерантного ставлення, а також співпраця з батьками та залучення громади до освітнього процесу.

Цільова аудиторія:

Програма призначена для педагогічних працівників, психологів, методистів та інших спеціалістів, які працюють з дітьми в закладах освіти

Після проходження програми педагоги здобудуть знання та практичні навички, необхідні для:

- створення безпечного і комфортного освітнього середовища для всіх учасників навчального процесу;
- ефективного спілкування з учнями, батьками та іншими учасниками освітнього процесу;
- забезпечення підтримки розвитку навичок емоційної регуляції у дітей;
- впровадження інтерактивних методів, що сприяють формуванню співчуття, взаємної підтримки.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання:

- знання про основи безпечного та сприятливого середовища для дітей;
- основні принципи створення та безпечного середовища в школі та класі;
- психологічні аспекти розвитку дітей різного віку, потреби та ризику, пов'язані з небезпекою та комфортом у навчальному середовищі;
- поняття емоційного інтелекту, повага до особистих кордонів та способи його розвитку у дітей.

Розуміння:

- розуміння індивідуальних та групових потреб учнів;
- особливості психологічного та соціального розвитку дітей на різних етапах навчання;
- розуміння важливості безпечного навчального середовища.

Уміння:

- уміння створювати безпечне та позитивне навчальне середовище;
- використання ігор, завдань та вправ для формування довіри, емпатії та підтримки між учнями
- підтримка емоційної стійкості учнів;
- уміння проводити вправи для зниження стресу, тривоги та формування емоційної стійкості у дітей;
- розробка та впровадження заходів підвищення з самооцінки учнів та навчання їх основам самоконтролю.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- ✓ формування відповідального ставлення до власної та чужої безпеки;
- ✓ розвиток поваги до правил та норм поведінки в громадських місцях;
- ✓ сприяння емоційної стійкості та здатності до самоконтролю;
- ✓ повага до життя і здоров'я інших людей
- ✓ розвиток навичок критичного мислення та аналізу ризиків
- ✓ стимулювання колективної співпраці та підтримка у складних ситуаціях
- ✓ формування ціннісної орієнтації на допомогу та соціальну відповідальність

Укладач програми	Юлія Михайлівна Гребеніченко , доцент кафедри природничо-математичної освіти і технологій Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»
Найменування програми	Освітня програма підвищення кваліфікації «Про.Спільноти: безпечне та сприятливе середовище для навчання дітей» для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, заступників директора, практичних психологів
Мета програми	Мета формування та вдосконалення загальних і професійних навичок педагогічних працівників закладів освіти, для створення, підтримки та розвитку безпечного, сприятливого освітнього середовища, а також формування безпекових навичок та компетентностей.
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти, заступники директора, практичні психологи
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС	15 год / 0,5 ЄКТС (14 аудиторних годин, 1 годин – самостійна робота)
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.04, ЗК.05. Професійні компетентності: А1 Прогностична (А1.1); А2 Організаційна (А2.1, А2.3, А2.4); Б1 Здоров'язбережувальна (Б1.2); В1 Психо-емоційна (В1.1, В1.2); В2 Педагогічне партнерство (В2.1, В2.2, В2.3); В3 Морально-етична (В3.1); Г1 Здатність до навчання впродовж життя (Г1.1, Г1.2); Г2 Інформаційно-комунікаційна (Г2.1, Г2.2, Г2.3).
Строки виконання програми	Календарний рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Сертифікат про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст програми

№ з/п	Назва та зміст навчального модуля	Всього годин	Аудиторні			
			Лекції	Семінари	Практичні	Самостійна робота
1.	Фізична безпека в освітньому середовищі	4		–	4	–
2.	Інформаційна безпека. Кібербезпека. Медіаграмотність	4	–	–	4	–
3.	Психологічна безпека учасників освітнього процесу	4	–	–	4	–
4.	Ігри, активності щодо формування безпекових навичок у здобувачів освіти.	2	–	–	2	–
5.	Тематична дискусія «Важливість безпеки в освітньому процесі»	1	–	–	–	1
		15			14	1

Тема 1. Фізична безпека: створення безпечного освітнього середовища

Поняття фізична безпека, безпечне освітнє середовище. Дитина у безпеці. Рівні відповідальності реалізації фізичної безпеки в освітньому середовищі. Ролі у надзвичайній ситуації. Гра «Безпечна дорога до школи». Вправа «Вавилонська вежа».

Тема 2. Інформаційна та цифрова безпека

Поняття інформаційної безпеки. Поняття цифрової безпеки. Джерела інформації. Вправа «Новина з телефону». Вправа «Факт, судження, фейк». Перегляд і обговорення відеороликів.

Тема 3. Психологічна безпека учасників освітнього процесу

Поняття психологічна безпека. Basik PH: ресурсні канали. Вправа «Золота квасоля», колесо довіри. Техніка «6 квадратів». Метафоричні картки “Що для мене означає картка?”

Тема 4. Ігри, активності, щодо формування безпекових навичок у здобувачів освіти.

Ігри та інтерактивні активності, які допомагають учням розвивати безпечні навички в ігровій формі, аби вони вміли діяти швидко та злагоджено в надзвичайних ситуаціях. Моделювання та командні завдання. Кейси для розвитку уміння приймати відповідні рішення та взаємодіяти задля спільної безпеки.

Тема 5. Тематична дискусія «Важливість безпеки в освітньому процесі»

Обговорення проблемної теми учасниками навчання. Мозковий штурм. Рефлексія.

Питання для самостійного опрацювання

1. Що таке безпечне освітнє середовище, і які його основні ознаки?
2. Які ризики та загрози можуть виникнути в освітньому середовищі, і як їх можна попередити?
3. Які правила поведінки сприяють підтримці безпечного освітнього середовища?
4. Як учні можуть сприяти безпеці в класі та на території школи?
5. Які заходи з безпеки мають бути запроваджені в закладах освіти під час надзвичайних ситуацій?
6. Яка роль ігор та активності у формуванні навичок безпеки у дітей та підлітків?
7. Які види підтримки та взаємодії між учителями, учнями та батьками забезпечили створення безпечного освітнього середовища?
8. Як заклади освіти можуть вплинути на підвищення обізнаності щодо безпеки серед учнів?
9. Які принципи захисту приватної інформації мають бути в закладі освіти?

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Безпечне освітнє середовище закладу освіти: нові виміри безпеки. 1. Матеріали проекту “Про.Спільноти: безпечне та сприятливе середовище для навчання дітей”.URL: <https://prosvitcenter.org/projects-and-program/proiekt-pro-spilnoty-bezpechne-ta-spryiatlyve-seredovyshche-dlia-navchannia-ditey/>
2. Про.Безпеку: безпечна освітня екосистема громади: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Н. Софій, А. Аносової. Київ: Центр інноваційної освіти «Про.Світ»,2023. 518 с.
3. Про.Безпеку: безпечна освітня екосистема громади: посібник для тренера /за заг. ред. А. Аносової. Київ: Центр інноваційної освіти «Про.Світ», 2023. 290 с.
4. Інформаційні плакати про безпеку в мережі «Моя територія безпеки – приклад для твоєї» <https://prosvitcenter.org/product/digitalsafety/>
5. Онлайн-курс «Про.Безпеку: безпечна освітня екосистема громади»: <https://prosvitcenter.org/course/onlayn-kurs-pro-bezpeku-bezpechna-osvitnia-ekosystema-hromady/>